

Veckans växt v. 37 2011

Luktaster *Aster novae-angliae* 'Barr's Pink'

Nu på hösten ses en starkt ceriserosa färgklick i många trädgårdar i södra Sverige. Det är luktastern 'Barr's Pink' som gått i blom.

Till perennuppropet har rapporterats in relativt många luktastrar av sorten 'Barr's Pink' och den är troligen ganska vanlig i svenska trädgårdar. Det är kanske inte så konstigt; den sprider sig villigt och det är lätt att dela med sig av den till vänner och grannar. I Sverige har sorten funnits att köpa åtminstone sedan början av 1930-talet, men den introducerades i Storbritannien ungefär tio år tidigare. Exakt årtal är okänt. Det var plantskolan Barr's & Sons som tog fram sorten. Barr's & Sons startade i London 1882 och introducerade flera andra astrar, bland annat luktastrarna 'Barr's Blue' och 'Barr's Violet', men den var också känd för sina påskliljor som odlades i Gulval i Cornwall.

Typiskt för sorten 'Barr's Pink' är att de ceriserosa strålblommorna ofta är lite krökta och uppåtböjda. Det ger blommorna ett aningen rufsigt, men trevligt, utseende och Sven Green beskrev sorten som "den kanske vackraste" luktastern i sin bok *Perenna växter* från 1937. Att få fram sorter med riktigt färgstarka blommor och med ett kompakt växtsätt var något som förädlare av luktastrar arbetade mycket med i början av

1900-talet. Den rena arten, som kom till England från Nordamerika kring 1710, har ljuslila blommor, men idag finns luktastersorter i alla nyanser av vitt, rosa och lila. Fram till mitten av 1990-talet hade ungefär sjuttio sorter av luktastrar registrerats. Det låter ganska mycket, men jämför med höstaster där man tagit fram omkring tusen sorter fram till idag eller med dagliljor där det finns cirka 50.000 sorter registrerade. I Sverige introducerades de första luktastersorterna i handeln på 1910-talet, men det fanns relativt få att välja bland före 1940. De som fanns introducerades i stor utsträckning på 1930-talet.

Trots alla nyintroduktioner har luktastern 'Barr's Pink' behållit sin popularitet och går fortfarande att hitta i handeln fastän det är mer än åttio år sedan den introducerades.

Text och foto: Linnea Oskarsson, Perennuppropet